

M. Az általános szavazatjog, 1917; A kötelesség állama felé, 1928.

A. K.

MIKSZÁTH Kálmánné, Mauks Ilona (Mohora, 1853. aug. 18.–Horpács, 1926. máj. 24.): emlékiró. Mauks Kornélia nővére. Tehetős és megyei viszonylatban tekintélyes, de később elszegényedett köznemesi családból származott. Apja szolgabíró, Mikszáth Kálmán „első principálisa”. 1871-ben megismerkedett Mikszáthtal. 1873. júl. 13-án titokban összeházasodtak Pesten. 1875-től különváltak. 1878-ban elváltak. 1882. jún. 2-án Mikszáth „tapogatózó” látogatást tett Mohorán, ahol ~ hűgával elárulva és nagy szegénységben élt. 1882. dec. 31-én volt második esküvőjük. Alakja Mikszáth számos elbeszélésében, tárcájában felbukkan. ~ emlékezéseit férjének halála után kezdte írni, a Magyar Figyelő közölt belőle részleteket. A könyvnek mintegy kétharmada a második házasságkötés előtti éveket tárgyalja. A zárkózott író életrajzá-
nak legfontosabb, néhány műve keletkezés-történetének, hátterének nélkülözhetetlen forrása. Számos Mikszáth-levél ebben jelent meg először.

M. ~ visszaemlékezései, 1922, 1957².

Ir. RUBINYI Mózes és KIRÁLY István bev. és jegyzetei a két kiadáshoz.

A. K.

MIKULICH Sándor (? , ?-?, 1660 k.): horvátországi könyvgyűjtő nemes. Erőszakoskodásai miatt többször került összeütközésbe a báni tiszteben eljáró Zrínyi Miklóssal. 1657-ben Belec várában összeírt könyvtára (1800 tétel) a legnagyobbak közé tartozott a 17. sz.-ban. A könyveket a M. család több nemzedéke gyűjtötte össze; figyelemre méltó az olasz szépirodalmi művek száma. Talán az ő fia M. Sándor Ignác, akinek Szent Lászlóról szóló orációját kétszer is kiadták Bécsben (1666, 1693).

Ir. Adattár 11, 1983.

M. I.

MILCHER, Matthias → *budai könyvkiadók Mohács előtt*

MILES, Mathias (Medgyes, 1639. febr. 21.–Nagyszeben, 1686. okt. 1.): jogtudós, krónikaíró. Ev. lelkész fia, Wittenbergben tanult;

1658-ban Medgyesen rektor. 1661-től Kemény János és I. Apafi Mihály szolgálatában követségeket vállalt. 1664-ben Nagyszebenben szenátor, majd a szász hadak parancsnoka. Ném. krónikájában a 16. sz.-i mo.-i és erdélyi eseményekről számolt be.

M. Siebenbürgischer Würg-Engel, Nagyszeben, 1670; Sacra Deo Uni Ter Opt: Max: Pacis Largitori ac principi [...], uo., 1676.

Ir. SEIVERT, Johann, Nachrichten [...], Pozsony, 1785; SZEKFÚ Gyula, Az erdélyi szász történetírás, Mságtud 1943.

Cs. F.

MILETZ Illés (Túrócszentmárton, 1693. jún. 29.–Pozsony, 1757. nov. 24.): evangélikus egyházi író. 1714-től Nagyenyeden, 1723-tól Jénában tanult. Eperjesen házitanító, 1727-től udvari pap Bitsén, 1730-tól Pozsonyban lelkész. Cseh és szlovák nyelven kiadott kötetei pietista művek, nagyobbrészt fordítások. Neki tulajdonítják *A Bárányoknak az ő jó pásztoroknak karjaira való egybegyűjtések* (Lipce, 1736) c. mű fordítását.

Ir. PAYR Sándor, A pietismus paedagogikája, Pozsony, 1908.

SZ. N. L.

MILETZ János (Tápiógyörgye, 1841. szept. 8.–Rákospalota, 1903. febr. 15.): történész, irodalomtörténész. 1863-tól Kiskunfélegyházán, 1870-től Versecen, 1871-től Temesváron, 1879-től Bp.-en volt tanár. Kecskeméti diákként Katona József öccsénél, K. Sándornál lakott, ott találta azokat az írásokat, amelyeket *Katona József családja, élete és ismeretlen munkái* (1886) c. kötetében kiadott.

M. Gizella első koronás magyar királyné élete, Temesvár, 1875; Temes és Arad vármegyék történelmi és régészeti emlékei, uo., 1876; Bem dél-magyarországi hadjárata, 1882.

O. L.

MILKÓ Izidor (Szabadka, 1855. febr. 1.–Szabadka 1932. ápr. 21.): író, újságíró. 1872-től bp.-i joghallgató, 1884–89-ben árvászéki ülnök volt Szabadkán. 1875-től a Fővárosi Lapok munkatársa, 1900-ig szinte minden bp.-i és helyi újságba írt tárcákat, novellákat, útirajzokat főként Baedeker néven. A szabadkai kulturális élet szervezője. 1920-tól ismét jelentkezett emlékezéseivel a Bácsmegeyi Naplóban. A Petőfi és a Dugonics Társaság tagja. Csevegő modor, aforisztikus stílus jellemzi; a kisebb műfajokat kedvelte.